

Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης

ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ

Palmos Analysis PC

Σεπτέμβριος
2020

“ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ” (Executive Summary)

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας που καταβάλλει για την πληρέστερη πληροφόρηση και ενημέρωση, τόσο του επιχειρηματικού κόσμου και των φορέων (κρατικών ή μη) της πόλης της Θεσσαλονίκης, όσο και των κατοίκων της, συνεχίζει την περιοδική διεξαγωγή Έρευνας Οικονομικής Συγκυρίας – σε επίπεδο Νομού Θεσσαλονίκης – που αφορά επιχειρήσεις των τεσσάρων τομέων της οικονομίας και καταναλωτές.

Η Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας του Νομού Θεσσαλονίκης (“**Βαρόμετρο ΕΒΕΘ**”) διεξάγεται **δύο φορές το χρόνο, κατά το 2^ο 15νθήμερο των μηνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου**, σε συνολικό δείγμα **1.500 ερωτώμενων** (800 επιχειρήσεων και 700 καταναλωτών). Η έρευνα καλύπτει και τους τέσσερις τομείς της οικονομίας (βιομηχανία –μεταποίηση, υπηρεσίες, λιανικό εμπόριο και κατασκευές).

Η έρευνα για το “**Βαρόμετρο ΕΒΕΘ**” διεξάγεται με τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τους υπευθύνους των επιχειρήσεων (Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές Οικονομικών ή Διευθυντές Πωλήσεων ή τους ιδιοκτήτες, αν πρόκειται για μικρότερες επιχειρήσεις) με τη χρήση των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιούνται από το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN), προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι συγκρίσιμα με τις αντίστοιχες έρευνες που διεξάγονται σε Εθνικό (ΙΟΒΕ) και Ευρωπαϊκό (DG ECFIN) επίπεδο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ – ΜΑΡΤΙΟΣ/ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Οι πρωτογενείς έρευνες σε καταναλωτές και επιχειρήσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης, στις οποίες βασίζονται οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ του Μαρτίου 2020, διεξήχθησαν εν μέσω της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα, η έρευνα σε καταναλωτές διεξήχθη μεταξύ 23 Μαρτίου και 1 Απριλίου 2020, ενώ η έρευνα σε επιχειρήσεις διεξήχθη μεταξύ 23 Μαρτίου και 7 Απριλίου 2020. Κατά την χρονική αυτή περίοδο είχαν ενεργοποιηθεί και επιβληθεί όλα τα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της επιδημίας του κορωνοϊού, τόσο σε σχέση με την αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών/φορέων, όσο και σε σχέση με τον περιορισμό των μετακινήσεων των πολιτών. Συνεπώς, οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ για τον Μάρτιο 2020 αποτυπώνουν πλήρως το καταναλωτικό και επιχειρηματικό κλίμα εν μέσω της κορύφωσης της κρίσης λόγω της επιδημίας και του lockdown που είχε επιβληθεί στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου. Παράλληλα, οι αντίστοιχες πρωτογενείς έρευνες σε καταναλωτές και επιχειρήσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης στις οποίες βασίζονται οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ για τον Σεπτέμβριο 2020, διεξήχθησαν εν μέσω της εξέλιξης του δεύτερου κύματος της πανδημίας του κορωνοϊού στη χώρα, στο χρονικό διάστημα δηλαδή μεταξύ 22 και 30 Σεπτεμβρίου 2020. Συνεπώς, οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ εξακολουθούν να αντικατοπτρίζουν τις σοβαρές συνέπειες από την συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που δημιουργεί η πανδημία του κορωνοϊού στην Ελλάδα αλλά και παγκοσμίως.

Οι Εθνικοί δείκτες, καταγράφονται από τις έρευνες οικονομικής συγκυρίας που διεξάγει το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) και οι οποίες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN), τα δε αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Με βάση την ανακοίνωση του IOBE για τους Εθνικούς δείκτες για τον Μάρτιο 2020, **«επισημαίνεται ότι ένα μέρος της πρωτογενούς έρευνας πραγματοποιήθηκε πριν την επιβολή των μέτρων παύσης της δραστηριότητας σε συγκεκριμένους κλάδους και ένα μεγαλύτερο τμήμα αυτής πριν την εφαρμογή μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας των πολιτών. Συνεπώς, η πορεία του δείκτη δεν ενσωματώνει απόλυτα το εύρος των εξελίξεων που έλαβαν χώρα τον Μάρτιο. Με αυτό το δεδομένο, είναι πιθανή μια περαιτέρω, ενδεχομένως ισχυρότερη, επιδείνωση των προσδοκιών και συνολικά του κλίματος στους προσεχείς μήνες»**.

Με βάση τα παραπάνω, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι η χρονική διαφορά, έστω των λίγων ημερών, μεταξύ της πρωτογενούς έρευνας που τροφοδοτεί τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς δείκτες και της αντίστοιχης του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ που τροφοδοτεί τους δείκτες σε επίπεδο Νομού Θεσσαλονίκης, **τους καθιστά μη συγκρίσιμους μεταξύ τους για τον Μάρτιο 2020, καθώς μεσολάβησαν οι εξελίξεις της κρίσης του κορωνοϊού, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε μια σειρά από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**

1. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Ο “Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών” υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Διευκρινίζεται, ότι οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα **+100** (σημαίνει ότι όλοι προβλέπουν αύξηση) έως **-100** (σημαίνει ότι όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως **διαφορές μεταξύ θετικών – αρνητικών απαντήσεων**. Πιο συγκεκριμένα, αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση ενός μεγέθους, είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, οι καταναλωτές στο Νομό Θεσσαλονίκης εξακολουθούν να διακατέχονται από **εντονότατο προβληματισμό και απαισιοδοξία εν μέσω της συνεχιζόμενης επιδημίας του κορωνοϊού** και πλέον ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο Νομό Θεσσαλονίκης διαμορφώνεται στις **-41 μονάδες** – με ελαφριά βελτίωση μόλις 4 μονάδων σε σχέση με τον περασμένο «**Μάρτιο 2020**».

Η έρευνα καταγράφει διατήρηση του κακού κλίματος μεταξύ των καταναλωτών, καθώς ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης εξακολουθεί να παραμένει σε έντονα αρνητικό έδαφος και πολύ μακριά από το -2 τον Σεπτέμβριο 2019 – το καλύτερο σημείο του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης από την έναρξη των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ τον Μάρτιο του 2009 – στο -41 σήμερα. Η ευφορία που ακολούθησε το αποτέλεσμα των Εθνικών Εκλογών του Ιουλίου και οδήγησε την καταναλωτική εμπιστοσύνη πολύ κοντά σε επίπεδα «αισιοδοξίας», έχει δώσει πλέον τη θέση της στον έντονο προβληματισμό και την ανησυχία σε σχέση με την επόμενη μέρα της επιδημίας του κορωνοϊού. Και αυτό είναι απόλυτα δικαιολογημένο, καθώς ήδη από το τέλος Μαρτίου – οπότε και διενεργήθηκε η έρευνα πεδίου του Μαρτίου 2020 στους καταναλωτές – το 43% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι είχε μειωθεί το εισόδημά τους, το 27% δηλώνουν ότι είχε ανασταλεί η εργασία τους ή έχουν απολυθεί και επίσης το 27% δηλώνουν ότι είχε μειωθεί η εργασία τους και έχουν λιγότερη δουλειά. Η εικόνα αυτή συνεχίζεται ακόμα και σήμερα (Σεπτέμβριος 2020), σε ηπιότερο μεν βαθμό αλλά φαίνεται ότι αποκτά πλέον πιο μόνιμα χαρακτηριστικά: το 29% δηλώνουν σήμερα ότι έχει μειωθεί το εισόδημα του νοικοκυριού εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού, το 18% δηλώνουν ότι έχει μειωθεί η εργασία τους ή έχουν λιγότερη δουλειά και το 8% ότι έχουν απολυθεί ή έχει ανασταλεί η εργασία τους.

Ειδικότερα, οι Καταναλωτές του Νομού Θεσσαλονίκης αναφέρουν:

- Σαφή επιδείνωση της αξιολόγησης της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών για το διάστημα που προηγήθηκε (σε σχέση με τον “Μάρτιο 2020”), αλλά σαφή μείωση της απαισιοδοξίας για την περαιτέρω εξέλιξή της, **καθώς μειώνεται το ποσοστό όσων αναμένουν επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του νοικοκυριού τους** (από 55% τον Μάρτιο του 2020 στο 38% σήμερα), **ενώ η πλειοψηφία πλέον (42%) αναμένουν σταθεροποίηση της οικονομικής τους κατάστασης** κατά το επόμενο 12μηνο.

- **Εκτινάσσεται στο 66% το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας επιδεινώθηκε πολύ ή αρκετά κατά το προηγούμενο 12μηνο** (ενώ τον Μάρτιο του 2020 η πλειοψηφία, 41%, θεωρούσαν ότι η οικονομική κατάσταση της χώρας είχε βελτιωθεί πολύ ή αρκετά κατά το προηγούμενο 12μηνο). Παράλληλα, **παραμένει σε πολύ υψηλό επίπεδο το ποσοστό όσων εκτιμούν ότι η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας θα επιδεινωθεί** κατά το επόμενο δωδεκάμηνο (63% έναντι αντίστοιχου ποσοστού 70% τον περασμένο Μάρτιο 2020).
- Οι καταναλωτές στο Νομό Θεσσαλονίκης εκτιμούν ότι **οι τιμές καταναλωτή σταθεροποιήθηκαν** κατά το τελευταίο 12μηνο (σε ποσοστό 53% από 55% τον περασμένο Μάρτιο) ενώ **το ποσοστό όσων διαπίστωσαν κάποια αύξηση μειώθηκε** στο 34% (από 39% τον περασμένο Μάρτιο). Παράλληλα, υπάρχει σαφής αύξηση **του ποσοστού των καταναλωτών που πιστεύουν ότι οι τιμές καταναλωτή θα σταθεροποιηθούν** κατά το επόμενο 12μηνο (44% σε σχέση με 32% τον Μάρτιο του 2020).
- **Εξαιρετικά απαισιόδοξοι** εμφανίζονται οι καταναλωτές **όσον αφορά την εξέλιξη της ανεργίας**, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία πιστεύει πως **τα επίπεδα της ανεργίας θα αυξηθούν «πολύ» ή «λίγο»** (83% συγκριτικά με 73% τον Μάρτιο του 2020), ενώ ταυτόχρονα **μειώνονται ακόμη περισσότερο αυτοί που πιστεύουν πως τα επίπεδα της ανεργίας θα μειωθούν τους επόμενους 12 μήνες** (8% έναντι 11% τον Μάρτιο του 2020).
- **Βελτίωση παρουσιάζει ο δείκτης αξιολόγησης της συγκυρίας για την πραγματοποίηση σημαντικών αγορών** (13% θεωρούν την συγκυρία κατάλληλη για σημαντικές αγορές, όπως έπιπλα, ηλεκτρικές/ηλεκτρονικές συσκευές κτλ, έναντι 9% τον Μάρτιο του 2020), **παραμένοντας όμως σε πολύ αρνητικό έδαφος**. Αντίστοιχη εικόνα μικρής βελτίωσης αλλά παραμονής σε πολύ αρνητικό έδαφος καταγράφεται και στο δείκτη πρόθεσης για την πραγματοποίηση τέτοιων αγορών στο μέλλον.
- **Ενισχύεται η πρόθεση για αποταμίευση** σε σχέση με τον Μάρτιο 2020 και παρατηρείται **μικρή αύξηση του ποσοστού όσων δηλώνουν ότι αποταμιεύουν** («λίγο» ή πολύ) (24% από 21%), ενώ **αυξάνεται οριακά το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι “τρώνε από τα έτοιμα” αναλώνοντας τις αποταμιεύσεις τους ή χρεώνονται** όλο και περισσότερο (26% από 24%) και **μειώνεται** στο 49% το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι τα φέρνουν ίσα – ίσα με τα εισοδήματά τους (54% το αντίστοιχο ποσοστό για τον Μάρτιο 2020). **Η ενίσχυση της τάσης για αποταμίευση ενδεχομένως οφείλεται στην αναστολή πραγματοποίησης σημαντικών καταναλωτικών δαπανών λόγω της ανασφάλειας που προκαλεί η συνεχιζόμενη πανδημία του κορωνοϊού.**
- **Αυξάνεται ελαφρά η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου** στο Νομό Θεσσαλονίκης, με το 8% των καταναλωτών να δηλώνουν ότι είναι πολύ ή αρκετά πιθανό να πραγματοποιήσουν κάποια αγορά αυτοκινήτου (6% τον Μάρτιο 2020).
- **Ελαφριά βελτίωση καταγράφεται, επίσης, στην πρόθεση αγοράς ή ανέγερσης σπιτιού για το επόμενο 12μηνο** (από το 2% τον Μάρτιο 2020 στο 4% σήμερα) αλλά

μείωση της πρόθεσης ανακαίνισης ή επισκευής-βελτίωσης σπιτιού για το επόμενο 12μηνο (από 14% τον Μάρτιο 2020 στο 9% σήμερα).

2. ΕΡΕΥΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ο “Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τη Βιομηχανία” στο Νομό Θεσσαλονίκης εξακολουθεί να βρίσκεται σε πολύ αρνητικό έδαφος, εμφανίζοντας όμως σημαντική βελτίωση σε σχέση με τον “Μάρτιο 2020”.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων του “Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών της Βιομηχανίας” βρίσκεται πλέον στις **-25 μονάδες** στο Νομό Θεσσαλονίκης. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος δείκτης βρέθηκε στο χειρότερο επίπεδο τον Μάρτιο του 2020 από την καθιέρωση των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ τον Μάρτιο του 2009, αλλά εμφάνισε σημαντική ανάκαμψη τον Σεπτέμβριο του 2020 (από -41 στο -25 σήμερα).

Μετά από μια διετία, όπου ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τη Βιομηχανία εμφανίζονταν να “φλερτάρει” με την εγκατάσταση σε θετικό έδαφος, αρκετά μακριά από τις σταθερά αρνητικές τιμές που καταγράφονταν από το 2009 μέχρι και το 2016 – 2017, η εμφάνιση της επιδημίας του κορωνοϊού και τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, οδήγησαν στην κατάρρευσή του τον Μάρτιο του 2020 σε επίπεδο χειρότερο ακόμα και από τις χαμηλότερες τιμές που είχαν καταγραφεί κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης της χώρας (2010 – 2011). Σήμερα (Σεπτέμβριος 2020) καταγράφεται μια σημαντική ανάκαμψη του Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τη Βιομηχανία σε σχέση με τον Μάρτιο του 2020, που οφείλεται κυρίως στην ανάκαμψη των προσδοκιών για την εξέλιξη της παραγωγής και την εξέλιξη των παραγγελιών από το εξωτερικό (εξαγωγές) για το επόμενο εξάμηνο. Ωστόσο, η εξέλιξη της πανδημίας του κορωνοϊού σε Εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο είναι αυτή που θα καθορίσει τις εξελίξεις και την περαιτέρω πορεία του δείκτη τα επόμενα εξάμηνα.

Ειδικότερα, οι απόψεις των βιομηχανιών του Νομού Θεσσαλονίκης συνοψίζονται στα εξής:

- Υπάρχει **βύθιση της παραγωγής** (-21 στο -56) κατά το τελευταίο εξάμηνο, με τον σχετικό δείκτη να βρίσκεται πλέον στο χειρότερο σημείο από τον Μάρτιο του 2012, όταν είχε βρεθεί στο -64. Οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της παραγωγής στο άμεσο μέλλον αναφορικά με το Νομό Θεσσαλονίκης, βρίσκονται σε αρνητικό επίπεδο, αλλά σαφώς βελτιωμένες σε σχέση με τον Μάρτιο 2020, όπου είχαν βρεθεί στο χειρότερο σημείο από την καθιέρωση του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ (-66 έναντι -17 σήμερα).
- Πραγματοποιείται ικανοποιητικά η διαχείριση των αποθεμάτων και της παραγωγικής δυναμικότητας των βιομηχανιών. Παράλληλα, το τρέχον λειτουργικό επίπεδο παραγωγικής δυναμικότητας μετά την σημαντική μείωση που υπέστη τον Μάρτιο του 2020 σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2019, (60% από 72%), ανακάμπτει ελαφρά στο 62%. Ταυτόχρονα, οι εξασφαλισμένοι μήνες παραγωγής βάσει παραγγελιών ανακάμπτουν στους 2,9 μετά την βύθιση στους 1,5 που καταγράφηκε τον Μάρτιο του 2020, την χειρότερη επίδοση από την έναρξη των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ.

- Ανακόπτεται σχεδόν ολοκληρωτικά η βαθιά απαισιοδοξία για το μέλλον σε σχέση με το επίπεδο των εξαγωγών (-7 από -51 το προηγούμενο εξάμηνο).
- Προβλέπεται αισθητή πτώση των τιμών για το επόμενο χρονικό διάστημα, όπως επίσης και πιθανή πτώση για την απασχόληση στο επόμενο διάστημα.

3. ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σταθερά αρνητικό παρουσιάζεται στο κλίμα που καταγράφεται στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο Νομό Θεσσαλονίκης σε σχέση με τον «Μάρτιο 2020», με τον Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών να σταθεροποιείται στα προ τριετίας αρνητικά επίπεδα.

Πιο αναλυτικά, ο σχετικός «Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών» για τον τομέα των Υπηρεσιών καταγράφεται σε αρνητικό έδαφος (στο -33), όσο σχεδόν και το προηγούμενο εξάμηνο (-30), πολύ μακριά από το θετικό έδαφος όπου είχε βρεθεί τον Σεπτέμβριο του 2019 για πρώτη φορά από την έναρξη των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ τον Μάρτιο του 2009.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του Νομού Θεσσαλονίκης αναφέρουν:

- **Δραματική επιδείνωση** ως προς την εξέλιξη της επιχειρηματικής τους κατάστασης (από -30 τον Μάρτιο του 2020, σε -59 σήμερα) καθώς και σε σχέση με τη εξέλιξη της ζήτησης κατά το τελευταίο εξάμηνο (από -2 τον Μάρτιο του 2020, σε -28 σήμερα).
- **Ανάκαμψη των προσδοκιών για την εξέλιξη της ζήτησης για το επόμενο εξάμηνο από το χαμηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί γενικά την τελευταία δεκαετία** (-58 τον Μάρτιο του 2020 στο -12 σήμερα), παραμένοντας, ωστόσο, σε αρνητικό έδαφος.
- Παρατηρείται, επίσης, **αρνητική τάση για την εξέλιξη της απασχόλησης στον κλάδο το προηγούμενο εξάμηνο και τάση σταθεροποίησης για την εξέλιξη της απασχόλησης το επόμενο εξάμηνο, ενώ αναμένεται ελαφρά πτωτική περαιτέρω τάση εξέλιξης των τιμών για το επόμενο εξάμηνο.**

4. ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΛΙΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ελαφρά βελτίωση του κλίματος καταγράφεται στις επιχειρήσεις Λιανικού Εμπορίου στο Νομό Θεσσαλονίκης σε σχέση με τον «Μάρτιο 2020», με τον «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών για το Λιανικό Εμπόριο» να παραμένει, ωστόσο, σε καθαρά αρνητικό έδαφος και στα χαμηλά επίπεδα της τριετίας 2010 – 2012.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων του «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών Λιανικού Εμπορίου» **βρίσκεται στο -31** (από -37 τον Μάρτιο του 2020, οπότε και είχε υποστεί πτώση 45 μονάδων σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2019).

Ειδικότερα, οι απόψεις των **εμπορικών επιχειρήσεων του Νομού Θεσσαλονίκης** συνοψίζονται στα εξής:

- **Αρνητική, και με σαφή επιδείνωση σε σχέση με τον προηγούμενο Μάρτιο (-68 από -44) καταγράφεται η αξιολόγηση για την εξέλιξη των πωλήσεων κατά το προηγούμενο 6μηνο, ωστόσο σημαντική βελτίωση 28 μονάδων παρουσιάζουν οι εκτιμήσεις των πωλήσεων για το επόμενο 6μηνο (-39 μονάδες από -67 τον Μάρτιο του 2020), παραμένοντας όμως έντονα απαισιόδοξες. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των παραγγελιών το επόμενο εξάμηνο βελτιώνονται (από το -68 τον Μάρτιο του 2020 στο -40 σήμερα) αλλά εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από βαθιά απαισιοδοξία.**
- Επίσης, προβλέπουν **μείωση της απασχόλησης στον κλάδο τους για το επόμενο διάστημα και αντίστοιχα μείωση των τιμών των προϊόντων** κατά το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

5. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Ελαφρά ανοδική τάση του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών, σε σταθερά αρνητικό όμως έδαφος, καταγράφεται στον κλάδο των Κατασκευών, καθώς ο «Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τις Κατασκευές» στο Νομό Θεσσαλονίκης εμφανίζει μικρή βελτίωση.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών-αρνητικών εκτιμήσεων του «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών Κατασκευών» βρίσκεται στις **-26 μονάδες** στο Νομό Θεσσαλονίκης (έναντι -33 τον Μάρτιο 2020).

Ειδικότερα, οι απόψεις των **κατασκευαστικών επιχειρήσεων του Νομού Θεσσαλονίκης** συνοψίζονται στα εξής:

- Καταγράφεται **μεγάλη επιδείνωση του δείκτη αξιολόγησης της εξέλιξης της κατασκευαστικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο εξάμηνο**, στις -34 μονάδες σήμερα (από -3 τον Μάρτιο του 2020).
- Εμφανίζεται **μικρή αύξηση σχετικά με τα τρέχοντα επίπεδα παραγγελιών** στον κλάδο των Κατασκευών.
- Εμφανίζεται **σταθεροποιητική τάση στην εκτίμηση εξέλιξης της απασχόλησης** στον κλάδο για το επόμενο 6μήνο, και πτωτική τάση στην **εξέλιξη των τιμών** σε τοπικό επίπεδο.

Θεσσαλονίκη, 12 Οκτωβρίου 2020

ΠΑΛΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΙΣ